

KU JA POJTUUJ MYONNI... Tii mtu'np

Myijawyeen Tapyääjtin
ku ja Pojtuuj Myiny

Makoxkpiky ja **KUTSĚ'ĚJKĪN** yyik'awejtspaky
ku ja pojtuuj nyaxy

Yää Nēwiiny wīnet ja pojtuuj myiny ku ja poot'et tpääty.
Winjumējt ee'px makoxkin ja pojtuuj jyā'äty, nīmaktäxkts
ja'pē nyääjxtēkitē

Ēy ja kom tuuj sääyi mye'nt
mää yä'ät kutsē'ējkin
makoxkpiky tē yyik'awejtspaky

Jaakpa'ejx

Servicio Meteorológico Nacional
smn.cna.gob.mx/es/

Centro Nacional de Prevención de Desastres
www.gob.mx/cenapred

Pēn yä'ät nyikajpxpy:
Centro Nacional de Prevención de Desastres

Traducción: COLMIX
Mixe de Tlahuitoltepec, Oaxaca

Ka' mpitsē'mt kunim ja
kutunk tnīkājpxt ku ja
pojtuuj ka' y'ukkutsē'ēkinyi

Ka' nukoo mpoyjē'ēkt,
naykājpxi mēēt ja
miku'uk

Jotmay'ät ja nikājpxin
ja nīmatyääjkin jits nayite'n
xpatu'nt ja kutunk ja y'ana'min

1. Mējk
kutsē'ēki

Tukmatow ja kutunk
pinē tē ja pojtuuj ja mtējk
tyikmä'äty, jits mwīnpett mää ja
kaktsoktääjk tē yyik'a'ejxi

M'ejxp ku wä'äts
ja nēēj jits ja jii'kxy
miti' myiktunpy

Ka' ja mpujx
xyiktsoont

Mastutkēx ja tunk
miti' mejjyotp uk
mejy'am yiktunp

2. Kajaa
kutsē'ēki

Mwi'ejxkēxp ku
wä'äts ja nēēj uk ja
jii'kxy miti' myiktunpy

Tatēki ja
patmujkin ja
jää'xmujkin

Tuu'mo',
yikwiyē'ēkyēx ja nēēj
miti' tē y'akii'tyi
jits ja uux kyamayit

Awee'tkēx ja jēēn'apoj, ja
nēēj, jits xyikpe'etst ja jāj
y'äätskijpxy, kunim
x'ejxt ku ka' kyutsē'ēki
ku xyiktu'nt

3. Niyja'ayi
kutsē'ēki

M'ejxp ku wä'äts ja
nēēj uk ja jii'kxy miti'
myiktunpy

Ka' mwitett mää ja
pojtuuj tē tyuntikēyy; ka'
xtawä'kpatt ja jāj'ääts uk ja
piktä'äky miti' kutsē'ēki

Pinē nääjxkojpkwenp,
nääjx'okp uk tunkupājpk
mtsēēni, nay'ejxi ku ja
mtējk jyääjē'ēkt

4. Waani
kutsē'ēki

Ku ja pojtuuj tē myonni
uk tē jyakaminyi, ka'
jatine'n y'uktuntikēēnyi

Jotmay'ät ja poj
et ja nyikājpxin

5. Ka' ēy
kyutsē'ēki

GOBIERNO DE
MÉXICO

SEGURIDAD
SECRETARÍA DE SEGURIDAD
Y PROTECCIÓN CIUDADANA

CNPC
COORDINACIÓN NACIONAL
DE PROTECCIÓN CIVIL

CENAPRED
CENTRO NACIONAL DE PREVENCIÓN
DE DESASTRES

gob.mx/cenapred

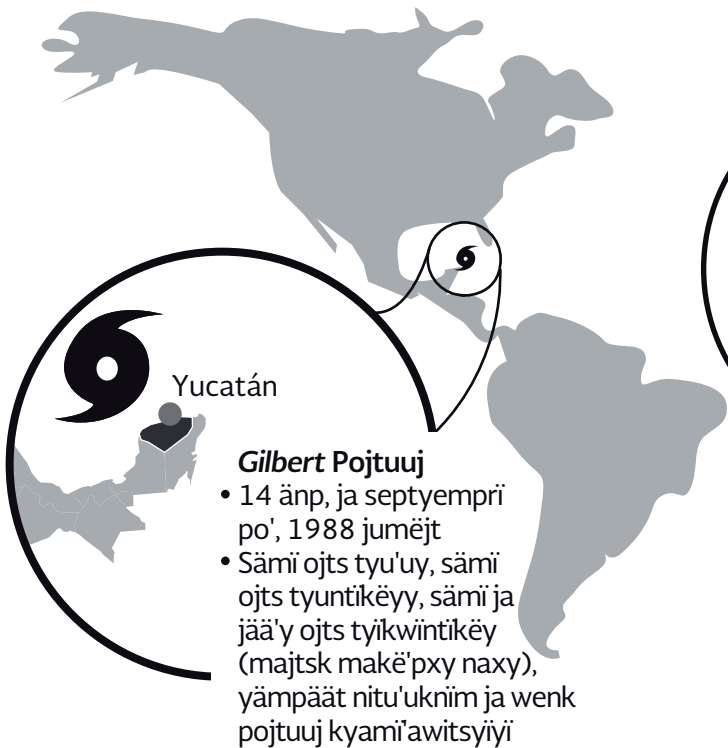

Ja pojtuuj yää Nēwiiny

Nay'a'ejxiyi

Ja Nēwiinyit käjp ja y'et

Tu'ukyi ja Nēwiinyit käjp tkutsë'ëki yää nääxwiiny yää nääxkijxy, ku ja pojtuuj atsow pyäätiiyt

Tii et mëjkjawi pyojtu'uy

■ Anäjypë mejy ■ Akää'nyepë mejy

Myijawyeen Tapyääjtin ku ja Pojtuuj Myiny

Jaayip yä'ätpë tuu'nin tsyoo'ntä'äky 2000 jumëjt. Kyitikeëk jumëjt ojts yyikwejts'ëyi jits ojts xyëepety Myijawyeen Tapyääjtin ku ja Pojtuuj Myiny, ja' miti' pyiipy kyënpy ku ja pojtuuj wyinkëny jits ku myonni. Myitu'ukpiky miti' yyikni'awatspy ja tapyääjtin jits jatu'ukpiky miti' yyik'atujknip

Ja
Myijawyeen
Tapyääjtin ku ja
Pojtuuj Myiny, ja
Saffir-Simpson jë
kyejpxin tyaxäpejtpy
miti' ja poj ja
myëjk'äjtin y'ijxpy
jits tkijpxy wine'nin
ja pojtuuj
tyuntikë'ëty

Tsäjptspë nikäjpixin
Mëjk kutsë'ëki

Jënpu'tspë nikäjpixin
Kajaa kutsë'ëki

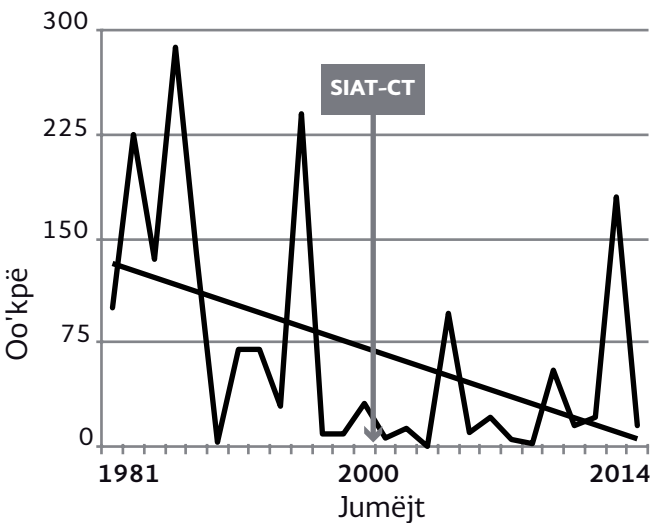
Pu'tspë nikäjpixin
Niyja'ayi kutsë'ëki

Tsujxkpë nikäjpixin
Waani kutsë'ëki

Tsujxktsuu'nkpë
nikäjpixin
Ka' ëy kyutsë'ëki

Jotikëë yin et
Pa'ejxin et

Kuyip yä'ät tapyääjtin tyuu'witsy, ka' ja pojtuuj jatine'n ja jää'y t'ukyiknäx'oo'kni

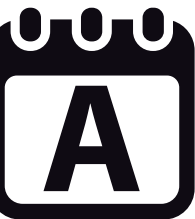

Miti' jekyjawi ojts tyu'uy

Ja pojtuuj miti' jekyjawi ojts tyää'ni, ee'px tu'uk xëew ja' ojts tyu'uy. John ja' ojts xyëepety, jaayip 1994 jumëjt

Ja pojtuuj ja xyëew

Jaip ja pojtuuj jë xyëew tpiky mää ja NOAA* makoxk makë'pxy ja xëew të tjaamyuky

Kuts ja pojtuuj kajaa tyuntikëyy, yikjo'tsnip ja xyëew, ejxim ja Gilbert 1988 jumëjt, uk ja Katrina jits ja Wilma, 2005 jumëjt, jits jë wenkpë yyikkujayi

*National Oceanic and Atmospheric Administration

Sää ja pojtuuj myituny

Jate'n ja pojtuuj myituny ku ja nëej ttemy jam të'ëts etjotp, jits ku tyikxa'kxmuky tyikyë'ëymuky ja nëej mää ja nëeyë'ëpyë jits mää ja nëej yyik'amejtyi